

Quick scan flora en fauna

Den Oudsten te Woerden

Opdrachtgever: Burgland Projectontwikkeling

3 maart 2014

projectnummer 04.13.16

Naam product: Quick scan flora en fauna
Locatie: Den Oudsten te Woerden
Opdrachtgever: Buro SRO

Opdrachtnemer: Laneco
Ons kenmerk: 04.13.16
Projectleider: ir. D van Pijkeren
Contact: DvPijkeren@Laneco.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	1
2	WETTELIJK KADER	3
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	3
2.2	SOORTENBESCHERMING	3
3	TOETSING	6
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	6
3.3	SOORTENBESCHERMING	7
4	CONCLUSIE	13
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	13
4.2	SOORTENBESCHERMING	13
4.3	CONSEQUENTIES	14
4.4	AANBEVELINGEN	15

BIJLAGEN:

bijlage 1: literatuurlijst

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Op het voormalig bedrijventerrein Den Oudsten aan de Utrechtsestraatweg te Woerden, worden woningen gerealiseerd. Eén van de haalbaarheidsstudies in het kader de bestemmingsplanwijziging, die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (Kaart; Open Streetmaps, Luchtfoto Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied op het voormalig bedrijventerrein Den Oudsten aan de Utrechtsestraatweg te Woerden ligt aan de noordoost rand van de bebouwde kom van Woerden. In het noorden ligt de doorgaande weg Utrechtsestraatweg met daarachter de Oude Rijn. Ten noorden (achter de Oude Rijn) en oosten van het plangebied liggen agrarische gronden. Ten zuiden van het plangebied liggen enkele sportvelden. In het zuidwesten van het plangebied ligt een woonwijk.

Het plangebied zelf bestaat uit verschillende delen waarvan bijna alle open gronden verhard zijn. Verder bestaat het terrein uit een aantal grote hallen, een kantoorgebouw, een stuk verruigde begroeiing, een kleine moestuin en een vervallen loods. Vrijwel overal is de rand van het plangebied omzoomd door begroeiing, aan de oostzijde veelal door grove dennen (ongeveer 600 meter lang bij 5 tot 10 meter breed) en aan de westzijde gemengd loofhout (ongeveer 500 meter lang bij 10 meter breed). Aan de oost-, zuid- en westzijde ligt net buiten het terrein een sloot met steile oevers.

Indrukken van het plangebied (foto's Laneco).

In het plangebied is de nieuwbouw van een nieuwbouwwijk beoogd. De bestaande gebouwen en begroeiing worden hiervoor gesloopt ofwel verwijderd. De concrete invulling van de nieuwbouwplannen was ten tijde van het onderzoek niet voorhanden.

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 SOORTENBESCHERMING

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend.

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);

- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.2 **Procedurele gevolgen**

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van EZ nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen mogelijk is onder een beperkt aantal voorwaarden. Ontheffingen van de Flora- en faunawet worden alleen verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

Alle soorten:

- Er zijn geen alternatieven;
- Het duurzaam voortbestaan van de populatie is niet in het geding.

Voor soorten van Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Uit een uitspraak van Raad van State (juli 2012) blijkt dat in alle gevallen dat het overtreden van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet niet kan worden voorkomen door mitigatie, bij het ministerie een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd. Er moet voldoende mitigatie worden uitgevoerd om alle effecten te voorkomen.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een eco-loog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens, 1997), gegevens van Ravon (2010) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 17 januari 2014 heeft de ecooloog drs. G. Lelieveld van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De dichtstbijzijnde gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn het Natura2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck op ongeveer 7 kilometer afstand, het gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein op ongeveer 10 kilometer en het gebied Oostelijke Vechtplassen op ongeveer 11 kilometer afstand van het plangebied.

De sloop van de diverse gebouwen en de nieuwbouw van woningen op deze locatie zal gezien de afstand en de tussenliggende elementen geen effecten hebben op de beschermde gebieden. Versturende effecten zullen vooral bestaan uit geluid en trillingen. Deze reiken geen kilometers ver. De effecten op flora en fauna als gevolg van de sloop zal vooral lokaal van aard zijn. Ook zal het aantal verkeersbewegingen tussen de oude en nieuwe situatie niet sterk verschillen (zware bussen en vrachtwagens ten opzichte van personenwagens). Negatieve effecten op gebieden aangewezen als Natura2000 gebied kunnen worden uitgesloten.

3.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt op 400 meter afstand van de EHS van de provincie Utrecht. Aangezien de beoogde ingrepen alleen lokaal effect zullen hebben, kunnen negatieve effecten op de EHS worden uitgesloten.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 *Vaatplanten*

Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. Alleen aan de randen en halverwege het terrein is er ruimte voor wat begroeiing. Aan de westzijde van de oprit van het terrein staat een bosje van bamboe en aan de oostzijde van de oprit gecultiveerde laurierstruiken.

Aan de volledige oostrand van het terrein ligt een singel van grove dennen (*Pinus sylvestris*) met diameters tussen de 20 en 35 centimeter. Er is nauwelijks onderbegroeiing aanwezig. Op enkele plaatsen staan wat opkomende bomen als vlier (*Sambucus nigra*), berk (*Betula pendula*) en eik (*Quercus robur*).

Aan de zuidelijke rand van het terrein, achter de vervallen schuur, is de grove dennensingel vervallen en verruigt de begroeiing met klimop (*Hedera helix*), berk, vlier, braam (*Rubus fruticosus*).

Aan de westelijke rand groeien diverse loofbomen en -struiken als eik, berk, vlier, es (*Fraxinus excelsior*) en els (*Alnus glutinosa*) in diverse groottes en als onderbegroeiing. De bomen zijn niet dikker dan 35 centimeter stamdoorsnede. Ook in de verruigde vegetatie in het midden van het terrein zijn grove den, eik, klimop, berk, vlier, els en braam aanwezig. Tevens staan hier twee appelbomen.

Verruiging aan de zuidkant van het terrein (foto Laneco)

Verruiging midden op het terrein (foto Laneco)

Op en om het terrein heen is veelal sprake van bebouwing, verharding, puin en verruigde vegetatie zonder veel kruiden. De aanwezige planten(relict) geven een beeld van een voedselrijk en door mensen beïnvloed biotoop. Strikt beschermde plantensoorten kunnen hier worden uitgesloten.

3.3.2 **Grondgebonden zoogdieren**

Op het terrein is veel dekking aanwezig aan de randen en in het verruigde gebied, waardoor algemeen voorkomende beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied. Het gaat dan om soorten als mol (*Talpa europaea*), egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen en kleine marterachtigen (Broekhuizen, 1992). Tijdens het veldonderzoek is een molshoop aangetroffen nabij de grove dennen aan de noordzijde van het terrein. Verblijfplaatsen van deze soorten mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen, 1992, VZZ, Zoogdieratlas.nl e.d.) kunnen de strikt beschermde soorten noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) en waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) in de omgeving voorkomen. Beide soorten zijn beschermd in tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Beide soorten leven in natte omstandigheden. De noordse woelmuis leeft in natte polders (moeras) met ruigere structuren, op locaties waar geen concurrentie is van andere woelmuizen. De waterspitsmuis leeft langs oevers, en jaagt in het water. Het moet gaan om natuurlijke oevers die grenzen aan schoon water met onderwaterbegroeiing. De sloten net buiten het plangebied hebben te steile oevers, geen goede oeverbegroeiing en geen goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden hier daarom niet verwacht.

3.3.3 **Vleermuizen**

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boom-bewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens, 1997) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), franjestaart (*Myotis nattereri*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Van deze soorten zijn de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis boom-bewonende soorten. De gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis en franjestaart verblijven in zowel gebouwen als bomen. De overige soorten zijn gebouw-bewonend.

Vliegroute en foerageergebied

De omgeving van het plangebied is vanwege de vele overgangen tussen bebouwing, het buitengebied en watergangen geschikt voor vleermuizen. Gezien de ligging, de aanwezigheid van lijnvormige groene elementen op het terrein en de overige groene elementen in de omgeving kan het plangebied een essentieel foerageergebied zijn, of onderdeel uitmaken van een belangrijke vliegroute. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of deze functies op het terrein aanwezig zijn.

Lijnvormige groene elementen aan de randen van het terrein (foto Laneco)

Verblijfplaatsen

Een aantal bomen op het terrein is groot genoeg om voor vleermuizen geschikte holtes te bevatten. Echter, tijdens het veldbezoek zijn in geen van deze bomen holtes aangetroffen. Er zijn geen bomen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats.

Een aantal van de te slopen hallen is geschikt voor vleermuizen. Het gaat hierbij om de hallen op het noordelijk deel van het terrein. Deze vertonen op een aantal plekken scheuren en openingen waardoor vleermuizen de spouwmuren in kunnen kruipen.

Bij de beoogde sloop van de gebouwen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Alvorens de werkzaamheden moet door middel van nader onderzoek blijken of vleermuizen gebruik maken van deze gebouwen.

Eén van de scheuren waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (foto Laneco)

3.3.4 **Vogels**

Tijdens het veldbezoek tijdens winterse omstandigheden zijn enkele vogelsoorten op het terrein waargenomen. Van andere soorten zijn sporen gezien. In en nabij het plangebied zijn koolmees (*Parus major*), staartmees (*Aegithalos caudatus*), vink (*Fringilla coelebs*), houtduif (*Columba palumbus*), kokmeeuw (*Chroicocephalus ridibundus*), merel (*Turdus merula*), ekster (*Pica pica*), buizerd (*Buteo buteo*), waterhoen (*Gallinula chloropus*) en huismus (*Passer domesticus*) waargenomen. Verder zijn sporen en een nest van een sperwer (*Accipiter nisus*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen van half maart tot half juli.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009). Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Daarnaast is er in de lijst met jaarrond beschermde soorten ook een lijst 5 toegevoegd, waarin soorten staan vermeldt waarvoor op populatieniveau effecten in kaart worden gebracht. Het gaat dan om soorten als boerenwaluw (*Hirundo rustica*), ekster, spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en koolmees. De veranderingen op dit plangebied zullen geen effecten op populatieniveau teweeg brengen voor de in deze lijst 5 genoemde soorten.

In het plangebied worden van de lijst van jaarrond beschermde soorten, gezien de habitats en omgeving alleen gierzwaluw (*Apus apus*), huismus, sperwer, ransuil (*Asio otus*) en steenuil (*Athene noctua*) verwacht.

Huisumus en gierzwaluw

Huisumussen en gierzwaluwen broeden in gebouwen. De huismus is daarbij minder kritisch op de broedlocatie dan de gierzwaluw. Echter, de huismus heeft wel bosschages nabij zijn nestplaats nodig, iets wat de gierzwaluw niet nodig heeft. Omdat het veldbezoek buiten het broedseizoen plaatsvond kon het belang van het plangebied voor huismus en gierzwaluw niet worden bepaald.

In de hallen zijn diverse ruimtes onder de daken te vinden waardoor broedplaatsen van de huismus en gierzwaluw niet kunnen worden uitgesloten. De sloop zal aantasting van deze verblijfplaatsen tot gevolg hebben.

Sperwer

In een grove den aan de oostzijde van het terrein is een sperwernest met daarin veren van een jonge sperwer aangetroffen. In de nabijheid zijn veren gevonden van een houtduif die door een roofvogel zijn getrokken. Sperwernesten zijn jaarrond beschermd onder de Flora- en faunawet. Nader onderzoek tijdens het broedseizoen is nodig om vast te stellen of de sperwer nog steeds gebruik maakt van dit nest.

Ransuil

Gezien de grove dennen en de open terreinen in en nabij het terrein vormt het plangebied een zeer geschikt biotoop voor ransuil. Uit navraag bij de beheerder bleek het bekend te zijn dat hier afgelopen jaar ransuilen zijn waargenomen. Ransuilnesten zijn doorgaans moeilijk te vinden buiten het broed-

seizoen. Er is geen nest waargenomen op het terrein. Echter kunnen, gezien de geschiktheid van het biotoop en de waarnemingen, ransuilnesten op het terrein niet worden uitgesloten. Nader onderzoek tijdens het broedseizoen is nodig om vast te stellen of ransuilen broeden op het terrein.

Steenuil

Gezien dat het plangebied op de rand van de bebouwde kom ligt met in de directe omgeving boerenerven, kan het plangebied onderdeel vormen van het leefgebied van steenuilen. Gezien alternatieven in de omgeving en de hoge mate van bebouwing en bestrating in het plangebied, is de planlocatie niet van essentieel belang voor steenuilen. Effecten worden niet verwacht.

3.3.5 **Amfibieën**

Gezien de nabijheid van enkele weidesloten kunnen in de omgeving enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bastaard kikker (*Rana klepton esculenta*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*) voorkomen (Ravon, 2011). Verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende beschermde soorten mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijke ingrepen.

Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2011) zijn in het verleden de strikt beschermde rugstreeppad (*Bufo calamita*) en heikikker (*Rana arvalis*) nabij het plangebied gesignaleerd. De meeste strikt beschermde amfibieënsoorten hebben een geschikte voortplantingsplaats nabij een landhabitat nodig in hun leefgebied. Er zijn geen voedselarme poelen of ondiepe sloten met glooiende oevers nabij bosjes en houtwallen aanwezig in en om het plangebied. Aan deze voorwaarden wordt hier niet voldaan. Uitzondering is de rugstreeppad. Deze verblijft in ruderaal- en pioniersomstandigheden en plant zich voort in ondiepe poeltjes. Ook deze omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied. Effecten op strikt beschermde amfibieënsoorten kunnen worden uitgesloten.

Wel wordt aanbevolen om tijdens de werkzaamheden braaklegging te beperken om kolonisatie van het plangebied door deze soort te voorkomen.

3.3.6 **Reptielen**

Het plangebied en haar omgeving zijn niet geschikt voor reptielen. Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving, zoals grotere eenheden schrale en structuurrijke vegetaties. Vanwege de beperkte landschapselementen en dekking kunnen reptielen worden uitgesloten. Volgens verspreidingsgegevens van Ravon (2014) komen er ook geen reptielen in de omgeving van het plangebied voor.

3.3.7 **Vissen**

Er worden bij de voorgenomen ingrepen geen watergangen aangetast. Negatieve effecten op beschermde vissoorten worden daarom uitgesloten.

3.3.8 ***Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen***

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn op een voormalig bedrijventerrein nabij een vrij open agrarisch gebied niet aanwezig.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Op het bedrijventerrein Den Oudsten te Woerden is de sloop van een aantal hallen en een kantoorgebouw voorgenomen. In de toekomst zal hier woningbouw worden gerealiseerd. Voor de herontwikkeling plaatsvindt, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

4.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt op ongeveer 7 kilometer afstand van de Natura2000 gebieden Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, op ongeveer 10 kilometer afstand van Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein en op ongeveer 11 kilometer afstand van de Oostelijke Vechtplassen. Als gevolg van de sloop van het bedrijventerrein en nieuwbouw van woningen zijn gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied ligt op ongeveer 400 meter afstand van de EHS. De beoogde ingreep zal slechts lokaal effect hebben. Er zijn geen effecten op de EHS te verwachten.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste mogelijk voorkomende beschermde soorten als egel, mol, haas, muizen en spitsmuizen, kleine marterachtigen, bastaard kikker, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algemene en landelijk geldende vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

In het plangebied kunnen vogels broeden; aantasting van in gebruik zijnde nesten dient te worden voorkomen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de nestkasten voor zangvogels op het terrein. Van de jaarrond beschermde vogelsoorten kunnen effecten op huismus, gierwaluw, sperwer en ransuil niet zonder nader onderzoek worden uitgesloten. Dit heeft procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet.

Het gebruik van het terrein door vleermuizen als foerageergebied, vliegroute en verblijfplaats kan niet zonder onderzoek worden uitgesloten. Bij de sloopwerkzaamheden zullen deze functies van het terrein worden aangetast. Ook dit heeft procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet.

4.3 CONSEQUENTIES

Natuurbeschermingwet 1998

Er zijn geen procedurele gevolgen te verwachten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 als gevolg van de sloop en nieuwbouw.

EHS

Er zijn geen effecten op de EHS te verwachten als gevolg van de voorgenoemen plannen.

Flora- en faunawet

Voor enkele soorten is een nader onderzoek noodzakelijk. Voor andere soorten kan door het nemen van maatregelen worden voorkomen dat effecten optreden, en daarmee een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Nader onderzoek

Om effecten op beschermde vleermuizen en de jaarrond beschermde vogelsoorten huismus, gierzwaluw, sperwer en ransuil te kunnen bepalen, is nader onderzoek nodig:

- Huismus (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode april/mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012);
- Gierzwaluw (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode 15 mei tot 15 juli drie maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (EL&I, 2012), met minimaal 10 dagen tussen de onderzoeksrondes;
- Sperwer en andere roofvogels (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in de periode net voor het broedseizoen en in het broedseizoen (half februari – half juli) twee maal onderzoek te doen naar territoriaal gedrag en broeden.
- Ransuil (Tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); onderzoek vindt plaats door in het voorjaar (maart, april en mei) drie maal onderzoek te doen naar territoriaal gedrag en broeden met behulp van geluidsdrager.
- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrictlijn);
  - zomer- en najaarsverblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten Nader onderzoek kan van half mei tot half juli (kraamkolonies) en in van half augustus tot 1 oktober (paarplaatsen). Onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol.
  - foerageergebied en vliegroute Nader onderzoek kan van half mei tot half oktober. Onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol.

Verder zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden (kappen, rooien, slopen en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli.) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
  - het slopen starten buiten het voortplantingsseizoen (april -augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
  - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

Geadviseerd wordt om maatregelen te nemen om kolonisatie van het plangebied door de rugstreeppad tijdens de bouw te voorkomen. Dit kan door braakligging te beperken en natte plekken te dempen. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de periode mei-september.

4.4 AANBEVELINGEN

Verder zijn er vanuit een ecologisch oogpunt enkele vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Het aanleggen van wat kleinschalige elementen en/of takkenrillen is positief voor alle in de omgeving levende roofvogels.
- Gebruik in de nieuwe bebouwing vogelvriendelijk vogelschroot (www.vogelvide.nl), of de vogelschroot twee pannen hoger aanbrengen zodat broedruimte onder de pannen ontstaat.
- Plaats op minimaal 3 meter hoogte enkele gierzwaluwneststenen in de buitenmuren, of maak overstekken van daken geschikt door 2-3 cm ruimte te laten tussen de pannen en het dak.

BIJLAGE 1 : LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S e.a., 1992, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers., W., 1^e versie 1988, Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors, Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997; Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, Concept - Hoofdlijnen begrenzing en selectie Natura 2000-gebieden, november 2005.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.hetlnvloket.nl